

Dictamen en relació amb la consulta formulada pe un Ajuntament relativa a les gravacions de sessions de formació virtual

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una consulta formulada per un Ajuntament relativa a la gravació de sessions de formació virtuals, en l'àmbit dels cursos subvencionats pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC), amb la finalitat de control de l'assistència, així com l'edició posterior d'aquest material audiovisual per elaborar continguts formatius que puguin ser aprofitats en altres cursos.

S'acompanya la sol·licitud d'un document amb el títol "*Avaluació del risc en la recollida de dades*", a partir del qual es trasllada informació bàsica relativa al tractament que es pretén dur a terme.

De conformitat amb l'article 15.1.g) del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les peticions de consulta formulades pels ens inclosos en l'àmbit d'actuació d'aquesta Autoritat s'han de cursar per mitjà de l'òrgan que n'ostenti la representació. També el pot demanar, si escau, el delegat de protecció de dades (art. 39.1.e) del Reglament (UE) 2016/679, de 27 d'abril. D'acord amb aquesta previsió, aquesta Autoritat va requerir l'Ajuntament l'esmena de la falta de representació de la persona que havia sol·licitat el dictamen, esmena que es va produir mitjançant la presentació de la sol·licitud per part de l'Alcalde.

Analitzada la petició, que no s'acompanya de més informació, vista la normativa vigent aplicable i d'acord amb l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent

I

(...)

II

Tot i que els termes en què es formula la consulta no són del tot precisos, de la mateixa es desprèn que l'Ajuntament vol conèixer sobre la possibilitat d'enregistrar i emmagatzemar les sessions formatives dutes a terme en modalitat virtual (aula virtual) amb dues finalitats, la primera de les quals és el control i el seguiment de l'execució dels cursos i, en particular, de l'assistència dels alumnes, tant per part del propi ens local com pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (d'ara endavant, SOC) així com, en segon lloc, editar el material audiovisual per elaborar continguts formatius que puguin ser aprofitats en altres formacions.

D'acord amb el que estableixen els articles 2.1 i 4.1 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al

tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), d'ara endavant RGPD, la normativa de protecció de dades s'aplica als tractaments que es duguin a terme sobre qualsevol informació *“sobre una persona física identificada o identificable («el interesado»); se considerará persona física identificable toda persona cuya identidad pueda determinarse, directa o indirectamente, en particular mediante un identificador, como por ejemplo un nombre, un número de identificación, datos de localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona”*.

Així doncs, la imatge i, si escau, la veu de les persones físiques, en aquest cas, dels alumnes i dels formadors que es pugui enregistrar a les formacions virtuals, és informació personal sotmesa als principis i garanties de la normativa de protecció de dades (RGPD i Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD).

L'article 4.2) de l'RGPD considera *“«tratamiento»: cualquier operación o conjunto de operaciones realizadas sobre datos personales o conjuntos de datos personales, ya sea por procedimientos automatizados o no, como la recogida, registro, organización, estructuración, conservación, adaptación o modificación, extracción, consulta, utilización, comunicación por transmisión, difusión o cualquier otra forma de habilitación de acceso, cotejo o interconexión, limitación, supresión o destrucción”*.

D'acord amb el que es desprèn del document tramès, l'ens local venia realitzant cursos presencials de formació ocupacional subvencionats pel SOC, i arran de la publicació de la Resolució TSF/2867/2020, de 12 de novembre, per la qual s'adopten mesures excepcionals per a la flexibilització de la impartició presencial de la formació professional per a l'ocupació, en resposta a la declaració de l'estat d'alarma del Govern de l'Estat per contenir la propagació d'infeccions causades pel SARS-CoV-2, s'han establert mesures extraordinàries dirigides principalment a establir *“[...] com a mesura alternativa per impartir la formació presencial, l'aula virtual o la modalitat de teleformació [...]”*, mentre durin els efectes de la pandèmia -d'acord amb el que preveu el seu preàmbul-

Entre les previsions que incorpora la Resolució TSF/2867/2020 es troba la regulació de l'activitat de seguiment, verificació i control de les accions de formació dutes a terme a través de l'aula virtual o bé en modalitat de formació. En relació amb aquestes previsions, les quals s'analitzaran al detall més endavant, l'Ajuntament exposa que *“[...] la normativa que regula la formació ocupacional subvencionada estableix l'obligatorietat de l'assistència a les accions formatives. Per poder acreditar l'assistència en les accions realitzades mitjançant aula virtual, a part del registre de connexions de l'aplicació de videoconferència, cal enregistrament audiovisual per comprovar el seguiment de la sessió per part dels/de les alumnes.*

A part, per tal de desenvolupar el servei i oferir una formació de qualitat, hem d'utilitzar recursos i metodologies didàctiques adaptades a les necessitats actuals, raó per la qual ens sembla adequat l'enregistrament d'accions formatives i la seva edició per realitzar continguts.”

Situada la consulta en el seu context, cal fer avinent que d'acord amb el que preveu l'article 5.1.a), qualsevol tractament de dades personals ha de ser lícit i, en aquest sentit, l'RGPD estableix la necessitat de concórrer en alguna de les bases jurídiques de l'article 6.1, entre les quals consta

a la lletra c), quan el tractament és necessari per complir amb una obligació legal aplicable al responsable del tractament, i la lletra e), en el cas que sigui necessari per complir amb una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament.

D'acord amb el que preveu l'article 6.3 de l'RPGD, les bases jurídiques del tractament indicat en els apartats 1, lletres c) i e), s'han d'establir pel dret de la Unió o dels Estats membres que s'apliqui al responsable del tractament. Aquest mateix article 6.3 afegeix que: *“La finalidad del tratamiento deberá quedar determinada en dicha base jurídica o, en lo relativo al tratamiento a que se refiere el apartado 1, letra e), será necesaria para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento.”*

En relació amb això, ens remetem a la previsió de l'article 8 de l'LOPDGDD, segons la qual la norma que habiliti el tractament en ambdós casos haurà de ser una norma amb rang de llei.

La regulació relativa al sistema d'ocupació de Catalunya es regula al nostre ordenament jurídic a la Llei 13/2015, del 9 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació i del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, la qual preveu que té com a finalitat *“[...] promoure el ple desenvolupament del dret a l'ocupació digna, estable i de qualitat, i afavorir la configuració d'un mercat de treball que contribueixi de manera eficient a garantir l'ocupabilitat de les persones, [...] mitjançant la gestió integral de totes les polítiques d'ocupació que competencialment li puguin correspondre”* (article 2).

El sistema d'ocupació de Catalunya el configuren les entitats, serveis i programes necessaris per assolir aquesta finalitat, i entre les quals consten les administracions locals (art. 14.a) Llei 13/2015). Dins d'aquest sistema s'atorga al SOC, la funció, entre altres, de *“dirigir, ordenar, planificar, programa i executar el serveis i els programes necessaris per a promoure i desenvolupar la política d'ocupació, i fer-ne el seguiment i el control”* (article 24.a).

Tenint en compte que en el cas que ens ocupa el tractament que es pretén dur a terme és el d'enregistrar i emmagatzemar les sessions formatives dutes a terme virtualment amb la finalitat de facilitar el seguiment i control de l'execució dels cursos ocupacionals i, en particular, acreditar l'assistència dels alumnes, sens perjudici de què també es vulgui destinar a l'elaboració de continguts formatius que puguin ser aprofitats per altres alumnes o cursos, i sobre el qual es farà referència més endavant, cal fer esment a la previsió de l'article 40.1 de la Llei 13/2015 pel qual el SOC *“[...] ha de dur a terme actuacions de seguiment i de control per garantir el compliment de les obligacions dels usuaris de les polítiques d'ocupació i de les entitats del sistema d'ocupació de Catalunya, amb la possibilitat d'exercir la potestat sancionadora en els termes establerts per la legislació aplicable, sens perjudici de les competències de la Inspecció de Treball”*.

A tal efecte l'article 21 de la Llei 13/2015 preveu les obligacions de les entitats que formen part del sistema d'ocupació de Catalunya -recordem que l'Ajuntament en forma part-, de les quals convé destacar les següents:

“[...] b) Dotar-se de sistemes de seguiment, d'auditoria i de control que s'estableixin per a garantir l'eficàcia, l'eficiència, la productivitat i l'impacte dels recursos.

c) Sotmetre's als controls i a les inspeccions periòdiques i aleatòries que calgui per a verificar el compliment de les normes de caràcter ocupacional, administratiu, econòmic i d'estructura que els siguin aplicables.

d) Sotmetre els serveis que presten i els programes que duen a terme als instruments de coordinació, de cooperació i d'avaluació del sistema d'ocupació de Catalunya.

[...] g) Respectar el que estableix la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

h) Vetllar pels drets dels usuaris establerts en l'article 18. [...].”

En relació amb això, l'article 33 del Decret 71/2015, de 12 de maig, de reestructuració del Servei d'Ocupació de Catalunya, disposa que correspon al Servei d'Inspecció i Control de Qualitat, entre altres, la funció de *“realitzar les inspeccions i els informes corresponents i proposar les actuacions als òrgans competents”* (lletra a), *“efectuar el control de qualitat sobre la gestió de programes amb finançament comunitari”* (lletra e), així com *“col·laborar i donar suport a les auditories i els controls efectuats pels organismes competents de l'Administració autonòmica, estatal i comunitària, per tal de comprovar la regularitat de les accions cofinançades així com el compliment de la normativa aplicable”* (lletra f).

També cal tenir present la previsió de la disposició addicional cinquena de la Llei 13/2015 a partir la qual *“Les entitats que componen el sistema d'ocupació de Catalunya resten obligades a facilitar al Servei Públic d'Ocupació de Catalunya les dades que se'ls sol·licitin amb relació al compliment de les finalitats d'aquesta llei, respectant el que estableix la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal”*.

Per altra banda, pel que fa als usuaris dels serveis del sistema d'ocupació de Catalunya, l'article 18 de la Llei 13/2015 els reconeix, entre altres, el dret d'accedir i participar, de manera gratuïta, a tots els serveis i els programes del sistema d'ocupació de Catalunya que siguin de competència pública i finançats amb fons públics (lletra a), i el dret a la confidencialitat de les dades *“que han d'ésser cedides i emprades amb el coneixement i el consentiment de la persona afectada”* (lletra g).

Cal tenir present, que si bé l'article 18.g) de la Llei 13/2015 preveu com a regla general la necessitat de recavar el consentiment dels usuaris per a dur a terme el tractament sobre les seves dades, la disposició addicional cinquena obliga -en el sentit de l'habilitació legal de l'article 6.1.c) de l'RGPD- a les entitats que integren el sistema d'ocupació de Catalunya que comuniquin al SOC totes les dades que se'ls sol·licitin en relació amb el compliment de les finalitats de la Llei 13/2015. Aquesta previsió implica que, en qualsevol cas, en la mesura que els tractaments duts a terme per les entitats que integren el sistema d'ocupació de Catalunya sobre les dades dels usuaris estiguin habilitats a partir d'alguna de les bases jurídiques que preveu l'article 6.1, i en el seu cas, l'article 9.2 de l'RGPD, aquestes estaran obligades a facilitar-les al SOC si se sol·liciten en relació amb el compliment de les finalitats de la Llei 13/2015.

Per altra banda, respecte a les obligacions que adquireixen com a usuaris dels serveis del sistema d'ocupació de Catalunya, l'article 20 de la Llei 13/2015 preveu que estan obligats a col·laborar amb el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, facilitant la documentació, les dades i la informació sol·licitada, i a comparèixer quan siguin requerits amb relació als serveis i programes que se'ls puguin oferir.

Des d'una altra perspectiva, també és clar que l'Ajuntament, en formar part del sistema d'ocupació de Catalunya, té una sèrie d'obligacions com la de proveir-se de mecanismes a partir dels quals el SOC pugui fer el seguiment, auditoria i control que siguin requerits per a garantir l'eficàcia, l'eficiència, la productivitat i l'impacte dels recursos, o bé la submissió de l'Ajuntament al seus controls i inspeccions per tal de verificar el compliment de la normativa, inclosa l'avaluació general del sistema d'ocupació de Catalunya.

D'acord amb això el tractament de dades per al seguiment i el control de l'execució dels cursos formatius, incloent-hi la permanència o assistència dels alumnes, resulta lícit a l'empara de l'article 6.1.c) de l'RGPD, és a dir, el tractament estaria legitimat en les obligacions que la Llei 13/2015 preveu respecte a l'Ajuntament, com a entitat integradora del sistema d'ocupació de Catalunya, en particular, pel que fa a la necessitat de dotar-se de sistemes de seguiment, d'auditoria i control dirigits a garantir l'eficàcia, eficiència, productivitat i l'impacte dels recursos, així com sotmetre's als controls i inspeccions per tal de verificar el compliment de les normes de caràcter ocupacional, administratiu, econòmic i d'estructura, i sotmetre els serveis que presten i els programes que duen a terme a l'avaluació del sistema, el control de la permanència o assistència dels alumnes.

Ara bé, que hi hagi base jurídica que exclogui la necessitat del consentiment dels interessats no exclou el necessari compliment de la resta de principis o obligacions de la normativa de protecció de dades.

III

El principi de minimització exigeix que els responsables tractin només les dades personals que siguin *“adequades, pertinents i limitades a allò necessari en relació amb les finalitats del tractament”* (art. 5.1.c) RGPD).

L'Ajuntament, en la documentació tramesa, relaciona la seva consulta amb la publicació de la Resolució TSF/2867/2020 la qual, a més d'establir com a mesura alternativa per impartir la formació presencial, l'aula virtual, mentre durin els efectes de la pandèmia, també preveu mesures destinades a garantir el seguiment i control de les formacions que segueixin aquest sistema.

Prèviament a l'anàlisi de les previsions de la Resolució TSF/2867/2020, convé tenir en compte que és evident que la gravació de les accions formatives, incloent-hi la captació continuada dels seus participants, o la mera visualització, en qualsevol cas comporta un tractament de dades que en determinades circumstàncies pot resultar altament intrusiu.

Més enllà del fet que la mera captació de la imatge o la veu dels alumnes ja comporta en si mateix un tractament de dades que ha de resultar proporcionat en cada cas, cal tenir en compte que sovint els assistents als cursos poden no disposar d'un espai exclusiu, individualitzat i adequat a l'efecte, des d'on fer el seguiment sinó que poden haver d'utilitzar un espai de l'àmbit familiar inicialment destinat a altres finalitats i en el qual es poden desplegar activitats per altres membres de la unitat de convivència, que per tant també es podrien veure afectades pel tractament. Això seria encara més evident en el cas que es mantingués de manera continuada el so (tot i que en aquest cas es podria minimitzar els efectes establint la utilització d'auriculars amb micròfon).

D'igual manera, des del punt de vista del principi de minimització, també cal tenir en consideració el fet que el tractament plantejat no comporti només la mera visualització en directe, sinó que comporta el seu enregistrament, durant un període de tres mesos després de finalitzar el període d'execució de cada programa formatiu, segons es desprèn de la documentació tramesa per l'Ajuntament.

A aquests efectes, també és necessari tenir en compte el fet que els usuaris del sistema públic ocupacional no necessàriament siguin persones majors d'edat, en la mesura que l'article 6 de l'Estatut dels Treballadors podria permetre també l'accés als majors de setze anys.

Centrant-nos en la Resolució TSF/2867/2020 convé tenir en compte les seves previsions pel que fa al règim del seguiment, verificació i control de les accions formatives. A tal efecte, l'article 8 estableix el següent:

"1. La realització de les actuacions de seguiment, verificació i control de les accions de formació professional per a l'ocupació regulades en la present Resolució tindrà en compte el següent:

a) En cas de la formació, el procés d'aprenentatge de la qual es desenvolupi mitjançant aula virtual, s'ha de facilitar als òrgans de control la informació i els instruments tècnics necessaris per a l'exercici de les actuacions de seguiment, verificació i control de la activitat formativa, tant en temps real com ex post.

Quan la formació presencial es desenvolupi mitjançant aula virtual, aquesta haurà de comptar amb un registre de connexions generat per l'aplicació de l'aula virtual en què s'identifiqui, per a cada acció formativa desenvolupada a través d'aquest mitjà, les persones participants a l'aula, així com les seves dates i temps de connexió, així com comptar amb un mecanisme que possibiliti la connexió durant el temps de celebració de l'aula per part dels òrgans de control, a l'efecte de les actuacions de verificació i control. Quan això no sigui possible, la participació es podrà constatar mitjançant declaració responsable de la persona participant.

En qualsevol cas, l'assistència de l'alumnat a la formació mitjançant aula virtual s'haurà d'informar a l'aplicació informàtica de gestió de cursos.

En tots els casos, les entitats tindran disponibles per a la revisió en els processos de verificació i control de la qualitat d'aquestes accions, la documentació que acrediti el compliment dels requisits i obligacions establerts en la normativa d'aplicació.

[...]

2. En tots els casos, l'equip tècnic del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya podrà realitzar visites de seguiment i control per comprovar les mesures que l'entitat està portant a terme. Entre aquestes actuacions es demanarà la documentació del curs en concret i es podrà realitzar trucades i/o correus electrònics a l'entitat, personal formador i persones participants.

El personal tècnic del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya demanarà usuari i clau d'accés per accedir a les aules virtuals creades i les plataformes de teleformació per poder realitzar la verificació de l'acció formativa.

3. *En tot cas, cal mantenir operatius els accessos a les plataformes de teleformació i aules virtuals fins a 3 mesos després que finalitzi el període d'execució (tenint en compte ampliacions) establert per al Programa.*

4. *En cas que durant la verificació administrativa o in situ de les accions subvencionades es posin de manifest incompliments, per part de les entitats de formació, en l'aplicació de les mesures excepcionals recollides en la present Resolució, aquests podran comportar l'inici d'un procediment de revocació parcial o total de les subvencions concedides a les entitats beneficiàries, d'acord amb els articles 99 i 100 del text refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya.[...]"*

D'acord amb això, les entitats que integren el sistema d'ocupació de Catalunya que duguin a terme la formació mitjançant l'aula virtual han de facilitar als òrgans de control la informació i els instruments tècnics necessaris per a l'exercici de les actuacions de seguiment, verificació i control de l'activitat formativa, tant en temps real com ex post. A tal efecte, es preveu expressament que les mesures que cal adoptar serien, per una banda, comptar amb un registre de connexions que identifiqui, per cada acció formativa, les dades dels participants i el temps de connexió; i per altra banda, comptar amb un mecanisme que possibiliti la connexió dels òrgans de control mentre es du a terme la formació. Tanmateix disposa que, en cas que això no sigui possible, la participació es pot constatar mitjançant una declaració responsable de la persona participant.

A priori, prenent en consideració la Resolució TSF/2867/2020, no s'exigeix la captació continuada dels alumnes ni l'enregistrament i emmagatzematge de les formacions dutes a terme per les entitats integradores del sistema públic d'ocupació, sinó la verificació que els participants s'han connectat a les formacions durant tot el procés d'aprenentatge (o el mínim que correspongui segons cada cas) i la possibilitat afegida de dur a terme una verificació en directe, mentre es du a terme l'acció formativa. En aquest sentit, podria ser suficient una activació de la imatge en els moments puntuals en què el formador o els òrgans encarregats del control ho requereixin a efectes de control, sense necessitat de mantenir la càmera activada durant la resta de la sessió.

Fins i tot, la resolució preveu que en cas que aquestes mesures no siguin possibles d'aplicar, la participació pot ser acreditada a través d'una declaració responsable de la persona participant, per la qual cosa, tampoc semblaria que fos necessari l'accés a les imatges enregistrades amb la finalitat de dur a terme les activitats de seguiment i control.

Tenint en compte totes aquestes circumstàncies, des de la perspectiva de la protecció de dades i, en concret, del principi de minimització, no sembla que sigui proporcional la captació continuada i la gravació i emmagatzematge de les accions formatives amb l'objectiu de poder acreditar l'assistència a les accions formatives, dins del procés de seguiment, verificació i control dels òrgans de control del SOC.

IV

L'Ajuntament també planteja en la seva consulta que les imatges enregistrades també es volen utilitzar amb la finalitat de "[...] desenvolupar el servei i oferir una formació de qualitat, hem d'utilitzar recursos i metodologies didàctiques adaptades a les necessitats actuals, raó per la qual ens sembla adequat l'enregistrament d'accions formatives i la seva edició per realitzar continguts."

D'acord amb el que exposa l'Ajuntament, un cop enregistrades les activitats de formació, se sotmetria cada arxiu a un procés d'edició audiovisual a partir del qual se n'extrauria la imatge dels alumnes. A priori, sembla que l'arxiu editat únicament contindria dades relatives al formador (imatge i/o so).

Sens perjudici de les implicacions que aquest tractament pot tenir en altres àrees del dret, com ara la propietat intel·lectual del contingut de les formacions, cal fer avinent que aquest requereix d'igual manera ajustar-se a les previsions que conté l'article 6 de l'RGPD respecte a la licitud del tractament.

A tal efecte, descartada la possibilitat d'enregistrament dels alumnes en base a l'article 6.1.c RGPD, pels motius que ja s'han exposat, cal veure si aquest altre tractament -captació de les imatges dels docents per utilitzar-la en edicions posteriors- s'ajusta a alguna de les bases jurídiques que preveu l'article 6.1 de l'RGPD.

Com a punt de partida, cal dir que en la mesura que la relació jurídica entre l'Ajuntament i els docents tingui caràcter contractual, el tractament de les dades d'aquests podria estar habilitat d'acord amb la previsió de l'article 6.1.b) de l'RGPD, és a dir, en ser un tractament necessari per a l'execució d'un contracte en que l'interessat és part o para l'aplicació a petició d'aquest de mesures precontractuals.

No obstant això, cal tenir en compte que la base jurídica a la qual fa referència l'article 6.1.b) de l'RGPD requereix que el tractament sigui necessari per a l'execució del contracte.

Ara bé, a partir de la informació que es disposa, tampoc es pot descartar que de com es defineixi l'objecte del contracte, la relació contractual entre l'Ajuntament i els docents no doni cobertura a l'enregistrament de la imatge (i veu) del docent per a ser utilitzades posteriorment en les finalitats que es descriuen a la consulta. En aquests casos, caldria acudir a una altra base jurídica de les previstes de l'article 6.1 de l'RGPD, com ara la previsió de l'apartat a), el qual preveu l'habilitació quan *"el interesado dio su consentimiento para el tratamiento de sus datos personales para uno o varios fines específicos"*.

A tal efecte, cal tenir en compte que l'article 4.11) de l'RGPD, així com l'article 6 de l'LOPDGDD, defineixen el consentiment com *"toda manifestación de voluntad libre, específica, informada e inequívoca por la que el interesado acepta, ya sea mediante una declaración o una clara acción afirmativa, el tratamiento de datos personales que le conciernen"*.

Paral·lelament, l'Ajuntament com a responsable del tractament hauria de vetllar també per complir amb les condicions que preveu l'article 7 de l'RGPD, i l'article 6 de l'LOPDGDD. En aquest sentit, l'article 7 de l'RGPD preveu el següent:

"1. Cuando el tratamiento se base en el consentimiento del interesado, el responsable deberá ser capaz de demostrar que aquel consintió el tratamiento de sus datos personales.

2. Si el consentimiento del interesado se da en el contexto de una declaración escrita que también se refiera a otros asuntos, la solicitud de consentimiento se presentará de tal forma que se distinga claramente de los demás asuntos, de forma inteligible y de fácil acceso y utilizando un lenguaje

claro y sencillo. No será vinculante ninguna parte de la declaración que constituya infracción del presente Reglamento.

3. El interesado tendrá derecho a retirar su consentimiento en cualquier momento. La retirada del consentimiento no afectará a la licitud del tratamiento basada en el consentimiento previo a su retirada. Antes de dar su consentimiento, el interesado será informado de ello. Será tan fácil retirar el consentimiento como darlo.

4. Al evaluar si el consentimiento se ha dado libremente, se tendrá en cuenta en la mayor medida posible el hecho de si, entre otras cosas, la ejecución de un contrato, incluida la prestación de un servicio, se supedita al consentimiento al tratamiento de datos personales que no son necesarios para la ejecución de dicho contrato”.

Al seu torn, l'article 6 de l'LOPDGDD, en especial als apartats segon i tercer, preveu el següent:

“[...] 2. Cuando se pretenda fundar el tratamiento de los datos en el consentimiento del afectado para una pluralidad de finalidades será preciso que conste de manera específica e inequívoca que dicho consentimiento se otorga para todas ellas.

3. No podrá supeditarse la ejecución del contrato a que el afectado consienta el tratamiento de los datos personales para finalidades que no guarden relación con el mantenimiento, desarrollo o control de la relación contractual.”.

A partir del que s'ha analitzat, a priori sembla que la base jurídica que preveu l'article 6.1.b) de l'RGPD podria ser habilitant en aquells supòsits en què l'enregistrament i difusió de l'acció formativa duta a terme pel docent formi part de la relació contractual que l'uneix amb l'Ajuntament, en el sentit que l'execució del contracte necessàriament es vinculi no només en dur a terme la formació, sinó també el seu enregistrament i posterior difusió. Altrament, en cas que això no sigui així, el tractament podria emparar-se en la base jurídica del consentiment dels docents en els termes exposats.

En qualsevol dels casos, cal reiterar que el fet que el tractament pugui ser lícit igualment requereix complir amb els principis que recull l'article 5 de l'RGPD, així com les altres obligacions emanades de la normativa de protecció de dades.

D'acord amb la previsió de l'article 32 de l'RGPD, l'Ajuntament ha d'aplicar les mesures tècniques i organitzatives apropiades per a garantir un nivell de seguretat adequat al risc, que en el seu cas inclogui la seudonimització i el xifrat de dades personals, la capacitat de garantir la confidencialitat, integritat, disponibilitat i resiliència permanent dels sistemes i serveis del tractament, entre altres. En aquest sentit, en avaluar l'adequació del nivell de seguretat cal tenir en compte els riscos que pot comportar el tractament, com ara en aquells casos en què l'enregistrament es dugui a terme respecte a accions formatives que siguin de caràcter participatiu, és a dir, aquelles formacions en les quals els participants puguin interrompre el discurs docent amb la finalitat de plantejar dubtes, aportar informació, o bé es generi un debat, entre altres, de forma que sens perjudici que l'enregistrament de la imatge sigui respecte a la persona docent, pugui veure's afectades les dades relatives a la veu dels participants. En aquests casos, és evident que caldria implementar mesures per tal de minimitzar el risc de captació d'aquestes dades, com podria ser l'establiment d'un o diferents torns de preguntes o de

comentaris els quals quedessin exclosos de la gravació, o bé establir per defecte la desactivació dels micròfons dels alumnes i fer ús del xat de l'aula virtual per plantejar consultes, dubtes o aportacions, de manera que el docent pugui donar resposta alhora que es manté la confidencialitat de l'alumne sense que les seves dades quedin registrades.

Conclusions

D'acord amb les disposicions de la Llei 13/2015, en relació amb la normativa de protecció de dades, no resulta proporcional l'enregistrament continuat de les imatges dels alumnes en les accions formatives virtuals amb la finalitat d'acreditar davant el Servei d'Ocupació de Catalunya l'assistència dels alumnes a les accions formatives realitzades en el marc del sistema d'ocupació de Catalunya.

L'enregistrament d'imatges i veus dels docents en les accions formatives amb la finalitat de disposar de materials didàctics amb l'objectiu de difondre'ls i aprofitar-los en altres formacions, podria trobar habilitació en l'article 6.1.b) de l'RGPD si fos un tractament necessari per a l'execució del contracte que hagin subscrit. Altrament, caldrà disposar del consentiment específic dels docents, o una altra de les bases jurídiques establertes a l'article 6.1 de l'RGPD. En qualsevol cas, caldrà adoptar les mesures tècniques i organitzatives adequades tenint en compte els riscos derivats del tractament.

Barcelona, 28 d'abril de 2021